
Lausunnon antaminen Väyläviraston maankaatopaikan ympäristölupahakemuksesta ja toiminnan aloittamisluvasta

KH 19.05.2025 § 137
74/11.01.00.03/2025

Väylävirasto hakee Etelä-Suomen aluehallintovirastolta ympäristölupaa maankaatopaikalle, joka liittyy Kokemäelle sijoittuvaan Äimälä-Aro tasoristeysten poistohankkeeseen. Poistettavien tasoristeysten vuoksi tullaan rakentamaan uusia tieyhteyksiä ja alikulkusilta. Rakentamisen yhteydessä syntyy pilaantumattomia, mutta rakentamiseen kelpaamattomia ylijäämämaita. Ne kaivetaan pääsääntöisesti yhden kesän aikana.

Hakemuksen mukainen ylijäämämaiden sijoitusalue sijoittuu varsinaisen hankealueen läheisyyteen, noin kilometrin päähän hankealueesta lounaaseen kiinteistölle 271-411-2-53. Ylijäämämaat sijoitetaan kahdelle erilliselle alueelle, jotka sijaitsevat vierekkäin. Sijoitusalueiden yhteenlaskettu tilavuus on noin 100 000 m³ ja pinta-ala noin 56 100 m².

Etelä-Suomen aluehallintovirasto pyytää Kokemäen kaupungin, kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen ja kaavoitusviranomaisen lausuntoa Väyläviraston maankaatopaikan ympäristölupahakemuksesta ja toiminnan aloittamisluvasta. Kaupunginhallituksen lausunnon toimittamiselle on pyydetty ja saatu lisäaika 21.5.2025 saakka.

Lausunto toimitetaan aluehallintovirastoon sähköisen asiointipalvelun kautta (avi.fi/sahkoiset-lomakkeet) ja lausunnossa ilmoitetaan asian diaarinumero ESAVI/26030/2024.

Kokemäen kaavoitusviranomainen on kaupunginhallitus ja ympäristönsuojeluviranomaisen näkökulma sisältyy tähän kaupungin lausuntoon, koska lausuntoesityksen on valmisteellut kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausunnot antava viranhaltija.

Väyläviraston ympäristölupahakemuksen pääasiallinen sisältö:

Hakemuksen mukaan alueelle sijoitetaan pilaantumattomia maa-aineksia, joiden haitta-ainepitoisuudet alittavat maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista annetun valtioneuvoston asetuksen (214/2007) liitteessä 1 esitetyt alemmat ohjearvot. Osa maa-aineksista syntyy poistettavista pintamaista, joissa saattaa olla haitallisten vieraskasvilajien osia tai siemeniä.

Vieraskasvilajipitoiset maamassat sijoitetaan alueen alimpiin kerroksiin ja peitetään vähintään kahden metrin kerroksella vieraslajeista vapailla maa-aineksilla. Tehtävät täytöt ovat suhteellisen matalia ja enimmäkseen alueiden korkeus on noin 3 metriä maanpinnasta. Maa-ainesten sijoituksen päätyttyä sijoitusalueet muotoillaan ja maisemoidaan metsittämällä ne siten, että ne sopivat maisemakuvaan mahdollisimman hyvin.

Alueen hulevedet johdetaan avo-ojilla laskeutusaltaaseen, jonka kautta vedet johdetaan alueen ulkopuolelle laskuojaan. Pintavesivaikutukset arvioidaan vähäisiksi. Alue ei sijoitu pohjavesialueelle. Lähin pohjavesialue on Järilänvuoren pohjavesialue, jonka raja on alle 20 metrin päässä sijoitusalueesta. Pohjaveden virtaus alueella suuntautuu poispäin pohjavesialueesta, eivätkä sijoitettavat ylijäämämaat sisällä pilaantuneita

maa-aineksia tai muutakaan sellaista jätettä, joka voisi aiheuttaa pilaantumisriskiä pohjavesialueella.

Sijoitusalueen vaikutuksia pinta- ja pohjavesiin tarkkaillaan ottamalla vesinäytteet kaksi kertaa vuodessa hulevesialtaasta/hulevesien pois johtamiseen käytettävästä ojasta, alueelle asennetusta pohjavesiputkesta sekä lähialueen yhdestä talousvesikaivosta. Pohjaveden pinnankorkeutta tarkkaillaan alueelle asennettavasta pohjavesiputkesta. Tarkkailua suoritetaan ennen toiminnan aloitusta, toiminnan aikana ja toiminnan jälkeen.

Maa-ainesten sijoittamisen aiheuttamat meluvaikutukset arvioidaan vähäisiksi. Lähin asuinrakennus on muutaman kymmenen metrien etäisyydellä sijoitusalueesta. Toiminnasta aiheutuvat päästöt ilmaan arvioidaan vähäisiksi. Pölyäminen rajoittuu toimintojen välittömään läheisyyteen ja asuinrakennusten väliin jätetään suojapuustoa, joka vähentää pölyhaittaa.

Sijoitusalueen toimintaan liittyvän liikennemäärän kasvuksi arvioidaan kolme maansiirtoa autoa tunnissa, perustuen sijoitettavan ylijäämään määrään ja suunniteltuun sijoitusalueeseen. Ylijäämämaiden vastaanottoalueen toiminta-ajat ovat maanantaista sunnuntaihin klo 7–22.

Ympäristölupaa haetaan toistaiseksi voimassa olevaksi.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen 11.12.2024 tekemän päätöksen mukaan hankkeeseen ei sovelleta ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

Toiminnalle haetaan aloituslupaa lupapäätöstä noudattaen muutoksenhausta huolimatta. Aloituslupaa haetaan valmisteleville töille, kuten alueen mittaamiselle ja merkitsemiselle, kasvillisuuden raivaamiselle ja muulle valmistelutyölle, joiden täytäntöönpano ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi. Perusteltuna syynä esitetään, että hankkeen viivästyminen aiheuttaisi hakijalle kohtuuttomia aikatauluhaasteita ja kustannusten kasvua. Valmistelevat toimenpiteet ovat sellaisia, että alue voidaan tarvittaessa ennallistaa, mikäli lupapäätös ei saa lainvoimaa.

Kokemäen kaupungin aikaisemmat kannanotot läjitysalueen sijaintiin:

Kokemäen kaupunginhallitus on Äimälä-Aro tasoristeysten poistosuunnitelmasta Väylävirastolle antamassaan lausunnossa 9.12.2024 sanonut tästä hakemuksen mukaisesta läjitysalueesta seuraavaa: "Paikallisen tiedon ja kokemuksen perusteella, suunniteltu läjitysalue on pohjavesialuetta, joka tällä kohdalla ulottuu vähintään Järilän peltoaukean laitaan saakka. Tästä syystä hankkeen tiesuunnitelmassa esitetty ylijäämämaiden sijoitusalueen paikka on väärä. Läjitysalueelle on löydettävä uusi sijoituspaikka, jonka käyttöönotto ei vaaranna pohjaveden laatua ja määrää."

Kokemäen ympäristönsuojeluviranomainen on 8.11.2024 antanut Varsinais-Suomen ELY-keskukselle lausunnon Äimälä-Aro tasoristeysten poisto-hankkeen ylijäämämaiden sijoitusalueen YVA-menettelyn tarpeesta: "Kokemäen ympäristönsuojeluviranomainen pitää Äimälä-Aro tasoristeysten poisto-hankkeen tiesuunnitelmassa esitettyä ylijäämämaiden sijoitusalueen paikkaa vääränä. Väärään paikkaan suunniteltuun läjitysalueeseen on turha soveltaa ympäristövaikutusten arviointimenettelyä. Läjitysalueelle on ensiksi löydettävä sijaintivaihtoehto, jonka käyttöönotto ei vaaranna pohjaveden laatua ja määrää. Vasta sen jälkeen on tarkoituksenmukaista pohtia YVA-menettelyn tarvetta."

Suomen Pohjavesitekniikka Oy on alueella tekemänsä, seudun kuntien tilaaman vesitasetutkimuksen perusteella arvioinut Väyläviraston hakemuksen mukaista maankaatopaikkaa seuraavasti:

Pohjavesi virtaa luokitellulta pohjavesialueelta kohti suunniteltua maankaatopaikkaa eikä pohjavesialueen ja maankaatopaikan välissä ei ole virtausta rajoittavaa kalliokynnystä tai tiiviitä maakerroksia. Suunnitellun maankaatopaikka-alueen läheisyydessä on havaittu viitteitä pohjaveden purkautumisesta alueen ojiin.

Hakemuksen mukainen alue on virtausyhteydessä luokiteltuun pohjavesialueeseen ja vesitasehankkeen tutkimustulosten perusteella on tehty ehdotus Järilänvuoren pohjavesialueen rajauksen muuttamisesta. Tutkimustulosten ja niiden pohjalta tehdyn muutosehdotuksen perusteella hakemuksen mukainen maankaatopaikka sijoittuu pohjavesialueelle.

Lisätietoja antaa

Ympäristöasiantuntija Kari Ylikoski, puh. 044 747 5885

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Teemu Nieminen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa seuraavan lausunnon Väyläviraston maankaatopaikan ympäristölupahakemuksesta ja toiminnan aloittamisluvasta Etelä-Suomen aluehallintovirastolle:

Tutkimusten perusteella maankaatopaikan ympäristölupahakemuksen mukainen hanke sijoittuu pohjavesialueelle. Sen vuoksi hanke voi aiheuttaa vaaraa pohjaveden määrälle ja laadulle. Ympäristölupahakemuksessa esitetty läjityshankealueen ojitusjärjestely aiheuttaa riskin pohjaveden määrälle, koska ojitaminen ja alueen ojitusten parantaminen laskevat pohjaveden pinnankorkeuksia myös läjitysalueen ulkopuolella. Pohjavesialueella tehtävä läjitys aiheuttaa laaturiskin pohjavedelle, vaikka läjitettävä maa-aines olisikin pilaantumaton.

Ympäristönsuojelulain 17 §:ssä kielletään pohjaveden pilaaminen. Tästä syystä Väyläviraston maankaatopaikalle ei voi myöntää ympäristölupaa ympäristölupahakemuksessa esitetylle paikalle.

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi kaupunginjohtajan päätösehdotuksen yksimielisesti.